

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
Wettelijk Depot
B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
P409301

maandelijks clubtijdschrift

185

december 2021

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris – redacteur - penningmeester 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebeoordelingen 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - archivaris - bibliothecaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be

adres	Numismatica – Kapittelbossen 9 – 2200 Herentals	
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601	GEBABEBB
lidgeld-2022	14 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (20 € voor leden in het buitenland)
	10 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (12 € voor leden in het buitenland)
	1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
50% korting	op het lidgeld, voor houders van een vrijetijdspas	
gratis toegang	voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid	
aangesloten bij	Europees Genootschap Munt- en Penningkunde	
website	www.numismatica-herentals.be	

clubactiviteit op 2e zondag van de maand, zaal St-Antonius, 8.30-12u

zondag 12 december 2021

9 jan - 13 feb - 13 maa 2022

cover 2021 is door de EU uitgeroepen tot *Jaar van het Spoor*. In heel Europa vonden (online) evenementen en initiatieven plaats om het aandeel mensen en goederen dat zich per spoor verplaatst, te vergroten. Dit is één van de doelstellingen van de Europese Green Deal. Vervoer per trein is namelijk milieuvriendelijk, comfortabel en veilig. Het Europees Jaar van het Spoor is bedoeld om de trein te promoten als een duurzaam vervoersmiddel. Het Europees Jaar van het Spoor wordt gevierd met een officiële 5-euromunt in een genummerde coincard. Het muntontwerp is van de hand van Iris Bruijns (vz) en Luc Luyckx (kz) en lijkt echt te bewegen dankzij de multiview-techniek. De trein rijdt een stukje vooruit wanneer de munt wordt bewogen van links naar rechts.

Specificaties: CuNi, 12,7g, 30mm, 12.500 ex in genummerde coincard

Tentoonstelling **CLUBNIEUWS**

Tijdens de clubactiviteit van 12 december vullen we onze tentoonstellingskast met items uit de Herentalse numismatiek. Diverse penningen, stadsmedailles, biljetten, ... zijn de getuigen van onze stadsgeschiedenis en haar rijk verenigingsleven door de jaren heen.

Lidgeld buitenlandse leden.

Het EGMP komt terug op haar eerder genomen beslissing om het lidgeld-2022 voor leden in het buitenland op te trekken naar 28 euro. **Dit blijft onveranderd op 20 euro!** Deze beslissing wordt doorgeschoven naar de volgende A.V.-EGMP van 28 mei 2022, te Izegem. Buitenlandse leden die reeds hun contributie van 28 euro hebben overgemaakt mogen zich verwachten aan een terugstorting van 8 euro.

Agenda 2022

9 januari	clubactiviteit + Nieuwjaarsreceptie	St-Antonius
13 februari	clubactiviteit + Algemene Vergadering	St-Antonius
13 maart	clubactiviteit	St-Antonius
10 april	clubactiviteit	St-Antonius
1 mei	Grote Internationale Beurs	Campus kOsh College
12 juni	clubactiviteit + ledenfeest	St-Antonius/Boskantien
10 juli	clubactiviteit	St-Antonius
14 augustus	Zomerbeurs voor Verzamelaars	Grote Markt
11 september	clubactiviteit	St-Antonius
9 oktober	clubactiviteit	St-Antonius
13 november	clubactiviteit	St-Antonius
11 december	clubactiviteit	St-Antonius

Op de grote Heemdag van de Herentalse Heemkring **Herentaldum**, op zondag 28 augustus 2022, zal tevens een *muntenstand* aanwezig zijn, dit tezamen met postkaarten, postzegels, ... in en achter zaal 't Hof.

Eindactiviteiten

zondag 12 december 2021

11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -18 jaar
munt + biljet + herinneringsmedaille altijd-prijs!

11.20u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren dollar, 150 jaar stad Toronto - Canada 1834-1984
- * zilveren 10 markkaa, E.K. Atletiek Helsinki - Finland 1971
- zilveren 10 gulden, koningin Beatrix - Nederland 1999-2000
- * biljet 500 meticais, dansende krijgers - Mozambique 1991

11.25u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 frank, koning Albert I - België 1914
- zilveren 5 frank, koning Leopold II - België 1870
- zilveren one dollar, Silver Wedding - Bermuda 1972
- zilveren one dollar, Universiade Edmonton - Canada 1983
- * zilveren 5 leva, Alexander Stamboliiski - Bulgarije 1974
- zilveren 250 frank, 25 jaar koning Boudewijn - België 1976
- zilveren 10 lirot, Damascus lamp - Israel 1974
- * biljet 5 pesos, dona Josefa Ortiz de Dominguez - Mexico 1969

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk, 2019

11.30u **Start van de clubveiling** tijdig biednummer afhalen!

US coin 'Moon Landing' is Coin of the Year (COTY) 2021

De *Coin of the Year Award* huldigt munten in 10 verschillende categories. Van alle 10 categoriewinnaars, geslagen in 2021, koos een jury de US-dollar '50th Anniversary of the Moon Landing' als COTY. De zilveren herdenkingsmunt werd gecreëerd met artistiek hoogstaande concaaf-convex technologie, gecombineerd aan een uitzonderlijke technische kwaliteit, die verwijst naar 'de eerste mens op de maan', een historisch moment dat bij veel verzamelaars in het geheugen is geprint.

COTY-2021: de zilveren US-dollar '50e Verjaardag Maanlanding'

De euro, een Belgische 'uitvinding'

Germain Pirlot was een Belgische geschiedenisleraar. Hij volgde de Europese politiek niet van nabij, maar was wel een groot liefhebber van de kunstmatige taal Esperanto. Hij was geboren in Gedinne, in de Belgische Ardennen, maar woonde intussen in de Steenbakkersstraat in Oostende, vlak bij de paardenrenbaan. Hij had er een tuin en hield zich vooral bezig met bloemen.

In de zomer van 1995 stuurde hij een brief naar Jacques Santer, die toen Commissievoorzitter was. 'Laten we het eenvoudig houden', schreef hij, 'en de nieuwe munt gewoon *euro* noemen, waarbij één euro kan worden onderverdeeld in honderd *ropa's*.'

De organisatie die nadien de overgang naar de euro praktisch moest voorbereiden, bezorgde Germain Pirlot later een certificaat waarin werd bevestigd dat hij vermoedelijk de eerste was die de naam 'euro' opperde.

Het Nieuwsblad

Oplossing muntenpuzzel

gouden medaille O.S. Antwerpen 1920

Op de clubactiviteit van 14 november troffen we **41** (=record) ingeleverde puzzelbriefjes aan in onze puzzelbox. Alle hadden het te zoeken sleutelwoord correct: **WIELERSPORT**. Als schiftingsvraag moest het gewicht geraden worden van de (replica) gouden O.S.-medaille van Leopold Verbist: deze woog exact 52.50 gram. **Jos Verbist** (Kalmthout, *géén familie*) benaderde op 1.25 gram na, het juiste gewicht en mocht uit handen van onze puzzelgenius de zilveren munt met fles wijn in ontvangst nemen. **Proficiat Jos**, met dank aan alle puzzeldeelnemers!

vragen

antwoorden

1. De hoeveelste Olympiade was deze van Antwerpen in 1920? **VII**
2. Hoeveel medailles behaalde België op deze Olympische Spelen? **36**
3. Hoeveel % vrouwen deden mee aan deze Olympische Spelen? **3%**
4. Hoeveel Olympische Spelen werden reeds gehouden in België? **1**
5. Wanneer werden de eerste moderne Spelen gehouden? **1896**
6. Wie was de bezieler van de 1ste moderne O.S.? **Pierre de Coubertin**
7. Waar werden de eerste moderne O.S. gehouden? **Athene**
8. Wie is de graveur van deze medaille? **Josué Dupon**
9. Hoe heet het Ol. Stadion te Antwerpen vandaag? **Beerschot Stadion**
10. Waarom staat de triomfboog er vandaag niet meer? **afgebroken**
11. Wie is de beeldhouwer van de Brabofontein (kz)? **Jef Lambeaux**

Gouden medaille Olympische Spelen Antwerpen 1920

1920, Ø 60 mm, 85 g, graveur Josué Dupon,
vermeil 450 ex., zilver 400 ex., brons 400 ex., atelier Coosemans Brussel

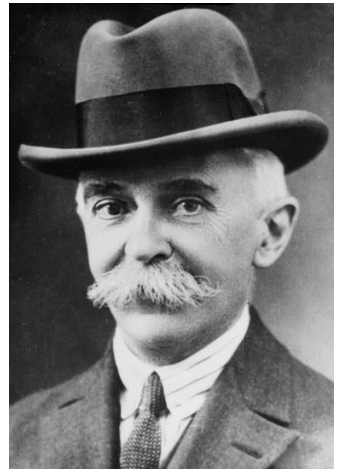
De antieke Olympische Spelen

De antieke Spelen werden gehouden in de Griekse stad Olympia op de Peloponnesos. Deze stad was sinds de 10de eeuw vC. een religieuze en politieke ontmoetingsplaats. De Spelen werden ter ere van de Griekse god Zeus gehouden. Sinds 776 vC. werden de namen van de overwinnaars opgetekend; dat jaartal gold als het begin der Olympiaden en was ook de basis van de Griekse tijdrekening. De Spelen werden om de 4 jaar gehouden. Ze groeiden alsmaar en uiteindelijk stond er een stadion dat plaats bood aan 40.000 mensen. Alleen mannen mochten meedoen aan de Spelen, geen vrouwen.

Toen de Romeinen de Grieken begonnen te overheersen werden de Spelen minder belangrijk. Toen het christendom de officiële religie werd van de Romeinen, werden de Spelen gezien als een heidens feest. De Romeinse keizer Theodosius I verbood de Spelen uiteindelijk in 393 nC.

De moderne Olympische Spelen

15 eeuwen na het einde van de antieke spelen werden in Europa op verschillende plaatsen initiatieven gestart om de Olympische Spelen te laten herleven. De Franse baron Pierre de Coubertin dacht dat een

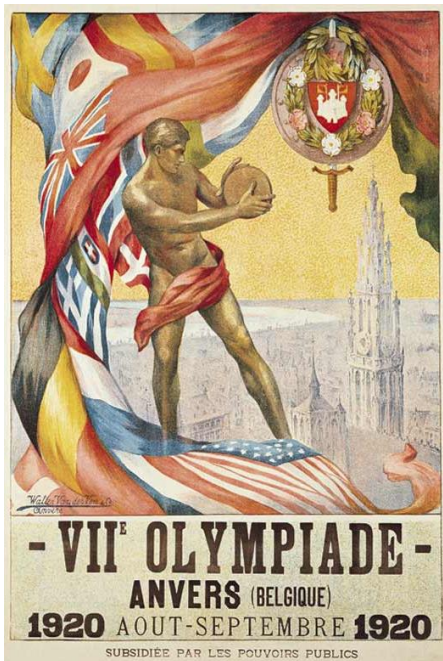
grootschalige herrijzenis ervan mogelijk was en organiseerde het eerste *Olympisch Congres* van het *Internationaal Olympisch Comité* (IOC) te Parijs in 1894. Hij was voor de bevordering van een harmonieuze lichamelijke en geestelijke opvoeding van de jeugd en de versterking van de vriendschapsbanden tussen de volkeren. Er werd besloten de eerste moderne Olympische Spelen te organiseren te Athene twee jaar later. Het trok 14 landen en 241 atleten aan in 43 disciplines. Vanaf 1924 werden ook Olympische Winterspelen en vanaf 1960 ook Paralympische Spelen georganiseerd.

De Spelen te Antwerpen in 1920

Antwerpen werd reeds in 1913 door het *Belgisch Olympisch Comité* (BOC) voorgesteld als gaststad voor de Olympische Spelen van 1920. Een tegenkandidaat was Boedapest. Door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog viel Boedapest af; maar ook Antwerpen kwam in het gedrang wegens bezetting door de Duitsers. De geplande editie van 1916 in Berlijn werd afgelast. In 1915 stelde de Franse stad Lyon zich kandidaat voor het geval Antwerpen de Spelen van 1920 niet zou kunnen organiseren. Antwerpen besloot echter zijn kandidatuur te handhaven.

In april 1919 was de oorlog gelukkig voorbij en kreeg Antwerpen de Spelen definitief toegewezen. Ze werden dan in een recordtijd georganiseerd.

Koning Albert I opende plechtig de Spelen op 14 augustus 1920 en die duurden tot 12 september. Duitsland, Oostenrijk, Hongarije, Bulgarije en Turkije werden niet uitgenodigd wegens hun rol in de Eerste Wereldoorlog. Er waren 24 olympische sporten waaraan 2.669 atleten uit 29 landen deelnamen, waarvan slechts 78 vrouwen of 3 %. België won 36 medailles (14 goud, 11 zilver en 11 brons): een record tot hiertoe niet gebroken. Het grote aantal medailles dat België won zal misschien verbazen want in Tokio in 2021 won België slechts 7 medailles. Men moet echter niet vergeten dat er dan 204 landen met 11.091 atleten deelnamen. Hoe meer er deelnemen hoe minder kans men heeft.

Een andere verbazing is het gering aantal vrouwen dat deelnam. Tijdens de eerste Olympische Spelen in 1896 te Athene waren er zelfs helemaal geen vrouwen want De Coubertin was er tegen. In 1900 was er al een bescheiden deelname van vrouwen en die ging van dan af gestadig omhoog.

Parade van de atleten in het Olympisch Stadion te Antwerpen

De meeste activiteiten vonden plaats in het Olympisch Stadion waarvoor het stadion van Beerschot op 't Kiel was verbouwd. De triomfboog en de toegangspoort waren opgetrokken in staff; dat is plaaster versterkt met hout, dat nogal eens gebruikt wordt voor bouwsels die maar korte tijd moeten meegaan, zoals tentoonstellingen en Olympische Spelen maar die overleven de tand des tijds niet.

In 1914 waren door het IOC ook drie wintersporten goedgekeurd: ijshockey, kunstschaatsen en skiën. Skiën was niet te organiseren in Antwerpen, maar ijshockey en kunstschaatsen wel. Antwerpen had trouwens een *Palais de Glace*. IJshockey (voor mannen) en kunstschaatsen (voor mannen, vrouwen en paren) werd georganiseerd eind april 1920, dus maanden voor de officiële opening. Dat was de voorbode voor het organiseren van de eerste winterspelen in 1924.

De marathon (alleen voor mannen) van 42,75 km werd gelopen op 22 augustus 1920 op een parcours van Antwerpen over Wilrijk, Aartselaar, Reet, Rumst, Kontich en terug.

Er was ook een olympisch kampioenschap voetbal waaraan 15 landenploegen deelnamen en dat gespeeld werd in 4 verschillende stadions. De finale op 2 september 1920 werd gewonnen door België met 2-0 van Tsjechoslowakije in het Olympisch Stadion te Antwerpen in

aanwezigheid van naar schatting 50.000 toeschouwers die het stadion overrompeld hadden al waren er maar 35.000 plaatsen. Dat werd een Belgisch feest zonder weerga.

De zwemwedstrijden, waterpolo en schoonspringen vonden plaats in een afgesloten stadsgracht (waar later het openluchtzwembad Wezemberg zou komen), de zeilwedstrijden te Oostende, de wielersportwedstrijden in de velodroom van Wilrijk, schieten in het legerkamp van Beverlo (bij Leopoldsburg) en de roeiwedstrijden in het Kanaal van Willebroek.

Plaats	Medailles per land	Goud	Zilver	Bronz	Totaal
1	Verenigde Staten	41	27	27	95
2	Zweden	19	20	25	64
3	Groot-Brittannië	15	15	13	43
4	Finland	15	10	9	34
5	België	14	11	11	36
6	Noorwegen	13	9	9	31
7	Italië	13	5	5	23
8	Frankrijk	9	19	13	41
9	Nederland	4	2	5	11
10	Denemarken	3	9	1	13
11	Zuid-Afrika	3	4	3	10
12	Canada	3	3	3	9
13	Zwitserland	2	2	7	11
14	Estland	1	2	0	3
15	Brazilië	1	1	1	3
16	Australië	0	2	1	3
17	Japan	0	2	0	2
18	Spanje	0	2	0	2
19	Griekenland	0	1	0	1
20	Luxemburg	0	1	0	1
21	Tsjechoslowakije	0	0	2	2
22	Nieuw-Zeeland	0	0	1	1
Totaal		156	147	136	439

De Spelen te Antwerpen hadden weinig succes bij het publiek. Dat kwam door de hoge toegangsprijs van 5 tot 10 F voor een zitplaats en 3 F voor een staanplaats (veel geld voor die tijd) en de vele regen. Er bleef dan ook een enorme schuldenberg achter.

De medaille

De medaille toont op de voorzijde een atleet met een palmsblad en een laurierkroon in de hand, met rond de schouders een gevleugelde Nike, godin van de overwinning, spelend op een trompet en rechts de triomfboog. Onderaan de tekst VII OLYMPIADE.

De keerzijde toont de Brabofontein van beeldhouwer Jef Lambeaux met op de achtergrond een zicht op de Antwerpse haven met de kathedraal en de tekst ANVERS MCMXX. De medaille is in vermeil (verguld zilver) en niet in massief goud. Dat is trouwens het geval voor de meeste “gouden” olympische medailles. Massief goud zou te kostelijk zijn.

In 2020 werd in België ook een 2½ € herdenkingsmunt uitgegeven in een coïncard ter herinnering aan de Olympische Spelen te Antwerpen in 1920. De munt toont een atleet met links de triomfboog. De coïncard toont ook de toegangspoort.

2½ € België 2020, 100 jaar Olympische Spelen te Antwerpen

Bibliografie

Jasper Truyens, *Verhalen van de VIIe Olympiade Antwerpen 1920*,
Davidsfonds 2020.

Patrick Pasmans, *De penningen naar aanleiding van de Zevende Olympiade in Antwerpen*, Flash Medailles 3-42, juli, augustus & september 2010.

Wikipedia, *Olympische Spelen*,

https://nl.wikipedia.org/wiki/Olympische_Spelen

Wikipedia, *Olympische Zomerspelen 1920*,

https://nl.wikipedia.org/wiki/Olympische_Zomerspelen_1920

Wikipedia, *Olympisch Stadion (Antwerpen)*,

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Olympisch_Stadion_\(Antwerpen\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Olympisch_Stadion_(Antwerpen))

Leopold Verbist

Sardis, koning Kroesos (560-546 vC), AR siglos/hemistater, 4.60g
 Vz: voorstelling van een leeuw tegenover een stier, symbool van macht: koning versus het volk, elite versus het plebs. Kz: dubbele incuse punch

Kroesos werd in 595 vC. geboren als zoon van koning Alyattes II van Lydia. Na de dood van zijn vader in 560 vC. volgde hij hem op als koning van Lydia. Hij trachtte zijn rijk verder uit te breiden door diverse steden in Klein-Azië aan te vallen, o.a. Ephesos (560 vC). In 547 vC. startte hij ook een campagne tegen de machtige Perzische koning Cyrus. Tevoren had hij het Orakel van Delphi geraadpleegd, die hem had voorspeld dat een groot rijk vernietigd zou worden. Een slag tussen beide legers bij de rivier Halys in centraal-Anatolië bleef onbeslist. Cyrus wist echter in de winter van 547/546 Sardes, de hoofdstad van Lydia, in te nemen en hij nam Kroesos gevangen. Het was Kroesos eigen rijk dat vernietigd werd, niet het Perzische rijk waarop hij had gerekend.

Het was onder koning Kroesos dat de eerste zuiver gouden en zilveren munten werden geslagen en een bi-metaal muntsysteem werd ingevoerd. Zijn rijkdom werd in de geschiedenis legendarisch: 'Zo rijk als Kroesos'!

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten,
bankbiljetten, munten en euromunten.

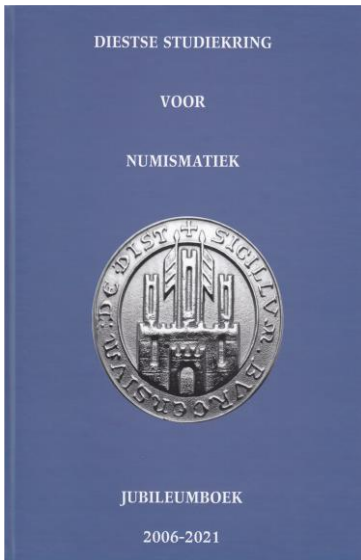
WWW.FILATIS2.COM

gespecialiseerde website voor euromunten

Sint-Katelijnevest 38
2000 Antwerpen - België

T: +32 (3) 226 40 68
E: debeul@evonet.be

Diestse Studiekring voor Numismatiek

Ter gelegenheid van de 15e Verjaardag van de Diestse Studiekring voor Numismatiek besloot het bestuur een bundeling van artikelen uit te geven in boekvorm: 8 auteurs leverden een bijdrage die diverse onderwerpen behandelen. Het **Jubileumboek** is als het ware een numismatische reis door de tijd: de onderwerpen lopen van de antieke oudheid over de middeleeuwen tot in de moderne tijd

Het werk (A4), vormgegeven door de heer Jan Moens, is rijkelijk voorzien van afbeeldingen en telt 150 pagina's in kleur.

Info: patrick.pasmans@hotmail.com

inhoud:

(het werk kan ontleend worden uit onze bib)

Patrick Pasmans - De zilveren muntslag in naam van Hyspaosines (132-121 vC.) en zijn opvolger Apodakos, koningen van Characene

Rudy Dillen - Iotape (38-72), de enige koningin van Commagene met munten op haar naam

Piet Vanmarsenille - De honingbij als tegenstempel op antieke munten

Linda Everaert - De Antwerpse zondagsscholen in het Ancien Régime

Huguette Taeymans - Een uniek ontwerp betreffende de Wereldtentoonstelling van Gent 1913 door een enigmatische medailleur

Roland Dauwe - Lazzaro Mocenigo (1624-1657), van heldendom naar roemloze ondergang

Frank Lippens - Neutraal Moresnet (1815-1914), een numismatische analyse

Hendrik Van Caelenberghe - Een numismatische tijdschapsule, uit de regeerperiode van Leopold I, op de Linkerscheldeoever te Antwerpen

1	13.00	16	12.00	31	17.00	46	2.75	61	30.00
2	9.50	17	3.25	32	2.00	47	12.00	62	12.00
3	12.00	18	1.00	33	8.00	48	6.00	63	3.75
4	1.00	19	16.00	34	9.00	49	15.00	64	2.50
5	18.00	20	10.00	35	3.00	50	15.00	65	1.00
6	11.00	21	15.00	36	2.00	51	2.75	66	7.00
7	4.75	22	7.50	37	6.00	52	1.00	67	3.25
8	10.00	23	18.00	38	3.75	53	1.50	68	1.00
9	42.00	24	16.00	39	3.25	54	-	69	1.00
10	4.50	25	3.00	40	3.00	55	6.00	70	1.75
11	25.00	26	7.50	41	7.00	56	3.25	71	3.00
12	5.00	27	10.00	42	2.50	57	1.00	72	1.00
13	10.00	28	4.25	43	1.25	58	2.50	73	2.25
14	12.00	29	36.00	44	1.00	59	5.00	74	2.75
15	1.00	30	8.00	45	19.00	60	13.00	75	14.00

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.
- het bod wordt verhoogd als volgt:
 - 1–5 €: +25 cent
 - 5–10 €: +50 cent
 - 10–50 €: +1 euro
 - 50–100 €: +2 euro
 - +100 €: +5 euro
- direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.
- de veilingkosten bedragen: 5 % voor de koper, 5 % voor verkoper.
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

nr	land	munt		kw	mat	inzet	
1	Rome	5 koloniale bronsmunten		F	AE	1.00	
2		Philippus I	antoninianus Virtus - vondstexemplaar	ZF	Ag	5.00	
3		Constantinus	AE4 commemorative munt – Sear 3888	F	AE	1.00	
4	Brabant	Albrecht & Isabella	1/2 patagon - Brussel	ZD	F	Ag	10.00
5		Filips IV	1/2 patagon - Brussel	1653	F	Ag	10.00
6		Maria-Theresia	5 sols - Antwerpen	1753	ZG	Ag	1.00
7		Frans II	oord - Brussel	1794	ZF	Cu	1.00
8	Vlaanderen	Maria-Theresia	1/2 ducaton - Brugge	1754	F/ZF	Ag	10.00
9	Luxemburg	Maria-Theresia	oord - Brussel	1757	ZG/F	Cu	1.00
10	België	Hoogstraten/Merksplas	2 & 10 centimes noodgeld	ZD	F	AE	1.00
11		Leopold I	1 centime, onbekende overslag 1849 over 1847		F	Cu	25.00
12		Leopold I	20 centimes	1853	F	Ag	1.00
13		Leopold I	10 centimes	1863	ZF	CuNi	1.00
14		Leopold II	1 frank	1909 VL	Pr	Ag	2.00
15		Albert I	2 frank	1911 VL	ZF	Ag	4.00
16		Albert I	20 frank - 4 belga - pos. A	1932 VL	ZF+	Ni	10.00
17		Prins Karel	50 frank	1950 VL	Pr	Ag	5.00
18		Prins Karel	20 francs	1950 FR	ZF	Ag	3.00
19		Boudewijn I	100 frank	1951 VL	ZF	Ag	5.00
20		Boudewijn I	25 centimes, misslag	1966 FR	Pr	CuNi	10.00
21	Europa	Eurozone	ongeslagen 2 euro munt, met randschrift		Pr	Bi	10.00
22	Frankrijk	Louis XVI	dixième d'écu - Montpellier	1777 N	F	Ag	5.00
23		Napoleon	1/2 franc - Lille	1812 W	F	Ag	1.00
24		Napoleon III	1 franc - Parijs	1854	F	Ag	5.00
25		Republiek	5 francs sans légende - Bordeaux	1870K	ZF	Ag	25.00
26	Gr-Brittannië	"Evasion Halfpenny", Georges III - VIS type		1779	F	Cu	5.00
27	Italië	Parma	1 sesino	1791	F/ZF	Cu	10.00
28		Vittorio Em. II	5 lire	1875	F	Ag	18.00
29		Vittorio Em. III	50 centesimi	1903	Pr	Ag	35.00
30		Vittorio Em. III	10 lire	1927	Pr	Ag	16.00
31	Nederland	West-Friesland	halve leeuwendaalder	1639	F	Ag	20.00
32		Overijssel	duit	1769	F-	Cu	1.00
33	Nederland	Willem III	1/2 gulden	1866	ZF-	Ag	5.00

23

25

28

31

35

37

40

48

nr	item	beschrijving		kw	mat	inzet	
34	Nederland	Wilhelmina	1 gulden	1916	ZF+	Ag	10.00
35	Oost-Afrika	Georges V	2x 1 shilling	1925 + 1941	div	Ni	1.00
36	Polen	Republiek	20 zloty Olympische Spelen	1980	FDC	CuNi	1.00
37	Stoltenhoff	Elizabeth II	25 pence	2008	FDC	BiM	3.00
38	USA	Republiek	1 cent, Indiaan	1909	ZF	Cu	5.00
39		Republiek	1/2 dollar	1913 S	F	Ag	7.50
40		Republiek	1/2 dollar Challenger	2008	FDC	CuNi	3.00
41	loten	Gambia: 6 verschillende munten		1966	FDC	div	1.00
42		Groot-Brittannië: 6 farthings Victoria periode		1862-1894	div	Cu	5.00
43		Nigeria: 6 verschillende munten		1959	FDC	div	1.00
44		Suriname: 13 munten			div	div	1.00
45		Transnistrië: 5 verschillende munten 1 roebel "Dieren"		2018	Pr	CuNi	4.00
46		wereld: 4 zilvermunten periode		1790-1950	div	Ag	2.00
47	jeton	17 verschillende gasmuntjes			div	div	5.00
48	jeton	Nederland, 6x boordgeld Stoomvaart-Maatschappij NL			div	div	5.00

nr	item	beschrijving		kw	mat	inzet	
49	penningen	Brugge	armenpenning St.-Donatius	18de eeuw	F/ZF	Pb	5.00
50		Albert I	Intrede Albert & Elizabeth		ZF	AE	1.00
51		plaquette koningin Elizabeth (Leon Vogelaar - Ø 15cm)			Pr	AE	15.00
52		lot van 19 religieuze penninkjes			div	div	1.00
53		lot van 24 religieuze penninkjes			div	div	5.00
54		lot van 18 verschillende hondpenningen USA			div	div	5.00
55	set	Groot-Brittannië	muntenset overgang decimaal stelsel		FDC	div	1.00
56	divers	België	originele rol 1 frank 1998 VL (50 stuks)		FDC	Fe	1.00
57	divers	Frankrijk	speldje gemaakt van 25 centimes	1903	ZF	-	1.00
58	medaille	Herentals - 8ste Dennen Run (met speldje)		7 juni 1986	ZF	Cu	1.00
59	tijdschriften	Muntkoerier, jaargang 49 (11 ex.)		2020	ZGN	papier	1.00
60		MünzenRevue, Jahrgang 51 (10 st.)		2019	ZGN	papier	1.00
61	biljetten	België	5 francs type "Eeuwfeest"	18-05-1938	F	papier	1.00
62		België	100 francs type "Eeuwfeest"	28-04-1958	ZF	papier	1.00
63	biljetten	België	1000 Fr. politieke slogan PLP		Pr	papier	1.00

51

52

54

59

60

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
64	biljetten	België promo biljet Ciné Metro Antwerpen	Pr	papier	1.00
65		België De La Rue Systems - testbiljet	Pr	papier	1.00
66		Cambodja 5+10+100 riels 1993-99	FDC	papier	10.00
67		Duitsland 100.000 mark - 2 serie nrs. 01-02-1923	F/ZF	papier	1.00
68		Eq.Afr. States 100 francs (Kletter C) 1963	FDC	papier	12.00
69		Frankrijk 5 centimes Chambres de Commerce Nord	F/ZF	papier	1.00
70		Griekenland 25.000 drachme 12-08-1943	ZF	papier	1.00
71		Hong-Kong 100 dollar (4 serie) 31-10-1972	FDC	papier	15.00
72		Oekraïne 50 karbowanez 05-03-1942	F	papier	5.00
73		Tsjechië 200 korun (KCS in strip) 1993	FDC	papier	12.00
74		Venezuela lot van 6 verschillende biljetten	FDC	papier	1.00
75	biljetten	wereld lot van 6 nieuwe biljetten	FDC	papier	1.00

68

70

div = divers **F** = fraai **ZF** = zeer fraai **Pr** = prachtig **FDC** = fleur de coin **UNC** = uncirculated
Ag = zilver **AE** = brons-koper **Fe** = ijzer **Cu** = koper **Ni** = nikkel **Al** = aluminium **Sn** = tin

A British Celtic coin featuring two ducks made an unexpectedly high price at Chris Rudd's auction of Celtic coins in Norwich (November 2021). Found near Barton le Clay, Bedfordshire, in 2019, a silver coin struck somewhere north of the River Thames around 50-40 BC shows what is thought to be a British river-goddess wearing a crested helmet with a duck's head mounted in front of it; before her face is another duck with a fish or worm in its bill. This is an extremely rare silver coin, only ten others are known.

Duck Helmet silver unit, c.50-40 BC.

A gold stater of Tasciovanos, minted at Verlamion (modern St. Albans) 25 BC - AD 10 and with a Celtic warrior riding into battle wearing a chain-mail tunic, a form of armour normally associated with medieval knights, fetched £6,500 in the same sale. Elizabeth Cottam, director of Chris Rudd Ltd., comments: "Rare Celtic coins which reveal unusual aspects of life in pre-Roman Britain, such as a woman wearing a duck-helmet or a cavalryman clad in chain-mail, always seem to attract above-average interest and above-average prices."

Tasciovanos Warrior, reverse S-Type gold stater, 25BC-AD10,

For more information email: liz@celticcoins.com

Chris Rudd, PO Box 1500, Norwich NR10 5WS, England.

Noodbiljetten van de Kempense kolenmijnen te Zolder, WOII

De Duitse *Blitzkrieg* op het Westerse front begon op 10 mei 1940. Na enkele uren al viel Luxemburg, het Nederlandse leger gaf zich over op 15 mei, de Belgische koning Leopold III op 28 mei.

Het Belgische kabinet vormde in Londen een regering in ballingschap. België was economisch en financieel een chaos. Er ontstond een tekort aan geldmiddelen. De mijnwerkers moesten echter wel betaald worden! Verscheidene Kempense kolenmijnen gingen dan ook over tot het drukken van noodgeld in afwachting dat de toestand zich stabiliseerde.

De noodbiljetten, die slechts een fictieve waarde hadden, konden achteraf terug omgeruild worden. Ze konden dus ook gebruikt worden voor noodzakelijke aankopen in winkels.

Een eerste uitgifte werd al gedaan twee dagen na de overgave aan de Duitsers, op 30 mei 1940. Het waren papieren biljetten, 14,8 x 9,2 cm groot. Ze werden gedrukt door 'Les Imprimeries du Limbourg' te Hasselt en waren ontworpen door Leopold Moons, een bediende op de mijn. Op de achterzijde van de biljetten staat een afbeelding van een mijnwerker en de handtekening van de toenmalige directeur-generaal Fontigny.

Volgende nominale waarden werden in een eerste serie uitgegeven: 5 - 10 - 20 - 50 - 100 - 200 - 500 frank. In totaal werden bij deze eerste uitgifte voor 1.000.000 frank aan biljetten aangemaakt en deze bleven inwisselbaar tot 31 december 1947.

De clichés werden vernietigd en van deze serie zijn geen exemplaren en/of afbeeldingen bekend. Het is geweten dat bijna alle biljetten, op 85 ex. na, terug werden ingeleverd.

S.A. des Charbonnages de Helchteren-Zolder, 1-4-42, N°..., Goed voor 5/10 centimen. Le Directeur Général *Montigu*, Imp. du Limb. Hasselt.

Een tweede uitgifte volgde op 8 april 1942. Dit waren kartonnen biljetten, 5 x 6 cm groot en werden ontworpen en gedrukt door bovengenoemde Hasseltse drukkerij. Om te voldoen aan de vraag om wisselgeld waren de nominale waarden deze keer veel kleiner. Het bestaande wisselgeld was inmiddels hersmolten voor oorlogsdoeleinden door de bezetter of werd opgepot door de bevolking. Voor een totale waarde van 145.000 frank werden volgende nominale waarden uitgegeven: 5c (blauwe kleur), 10c (geel), 25c (roze), 50c (oranje) en 1 frank (groen). De biljetten bleven inwisselbaar tot 31 december 1949.

In 1943 was de nood aan kleingeld nog dringender en op 12 augustus van dat jaar volgde een derde uitgifte. De biljetten waren identiek aan de vorige serie (2e) en werden uitgegeven voor een totale waarde van 82.000 frank. Van de 2e en de 3e reeks zijn nog een heel deel niet ingeleverd en dus (theoretisch) nog in omloop.

Op 4 december 1959 werden alle clichés met de officiële stukken vernietigd. De stempels van de biljetten zijn te bezichtigen in het Heemkundig Museum van Heusden-Zolder.

Kasbon 20 Fr N.M. der Kolenmijnen

Postkaart en biljetten uit de collectie van Ludo Hulsmans.

Artikel tevens verschenen in Muntkoerier 2008/3.

Luc Vandamme

Charbonnages Limbourg - Meuse
S^{te} An. à Eysden Ste Barbe.

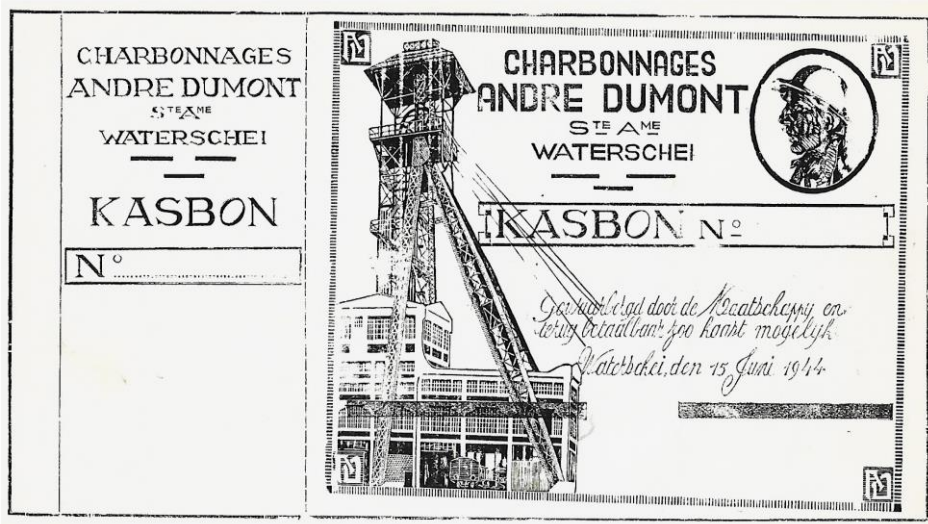
Bon pour 10 Centimes

payable à la caisse des Charbonnages,
à la S^{te} d'alimentation du personnel ou
à la Cantine à Eysden.

Charbonnages Limbourg - Meuse
Ste An. à Eysden Ste Barbe.

Bon pour 10 Centimes
payable à la caisse des Charbonnages,
à la Ste d'alimentation du personnel ou à
la Cantine à Eysden.

Sté. Ame. des CHARBONNAGES
ANDRE DUMONT Waterschei
KASBON (ANNULÉ) N°0015
waarde vijf honderd frank
Gewaarborgd door de Maatschappij
terug betaalbaar zoo haast mogelijk
15 MAI 1940
Rekenplichtige, - Directeur-Gerant,

CHARBONNAGES ANDRE DUMONT

Ste Ame

WATERSCHEI

KASBON N°

Gewaarborgd door de Maatschappij en terug betaalbaar zoo haast
mogelijk. Waterschei, den 15 Juni 1944

MAUQUOY®

since 1875

Paul Van Ostaijen - Bezette Stad

- unieke heruitgave ter ere van 100 jaar "Bezette Stad"
- slechts 100 genummerde exemplaren

Voor info en bestellingen:

+32 14 50 79 10 of sales@mauquoy.com

prijs België: € 42,50 incl. verzending en 21% BTW

prijs EU: € 47,50 incl. verzending en 21% BTW

ligt al klaar op het 2-euro-schap voor 2022:

Duitsland - 35 jaar Erasmus-programma

Deze munt zal het voorwerp zijn van de 5e gemeenschappelijke EURO-uitgifte. Ze toont de Duitse intellectueel Erasmus, schrijvend in een boek. De verbindingsstralen symboliseren de studentenuitwisseling en de samenwerking tussen de verschillende landen, 1987-2022 ERASMUS PROGRAMME. De uitgifte is

voorzien op 1 juli 2022 met een oplage van 20 miljoen ex. De ontwerper is Joaquin Jimenez (Parijs).

EINIGHEIT UND RECHT UND FREIHEIT ☼

Letland - 100 jaar Nationale Bank

De munt toont een 'geldboom' die de financiële competentie van Letland symboliseert.

Onderaan de stam: 20-22 LATVIJA.

Rondom 12 sterren van de Europese vlag.

De oplage zal 512.000 stuks tellen.

DIEVS ★ SVĒTĪ ★ LATVIJU ★

Litouwen - 100 jaar Litouws Basketbal

De munt toont de landkaart van Litouwen met daarin een basketbalterrein afgebeeld, LIETUVA 1922-2022. De munt verschijnt in het 2e kwartaal van volgend jaar met een oplage van 750.000 stuks.

LAISVĖ ★ VIENYBĖ ★ GEROVĖ ★

Portugal - 100 jaar Zuid-Atlantische vlucht

De munt toont een 100 jaar oud watervliegtuig, TRAVESSIA DO ATLANTICO SUL, PORTUGAL 1922-2022. Onderaan staat het Zuiderkruis afgebeeld, rechtsonder de naam van ontwerper Esc. JJ Brito en het Portugese muntatelier: Casa Da Moeda. De uitgifte vindt plaats in maart 2022, met een oplage van 1 miljoen ex.

XXXXXX DDDDD

Celstraf voor Nederlander die Romeinse schat probeerde te stelen

De muntschat die de mannen probeerden te ontvreemden werd in 1993 ontdekt tijdens bouwwerkzaamheden in Trier, een stad die in de 1e eeuw vC. door de Romeinen werd gesticht als Augusta Treverorum. Rond het jaar 300 was dit de grootste stad ten noorden van de Alpen. De muntschat van zo'n 2.516 gouden aureii (18.5kg) wordt door het Rheinisches Landesmuseum beschouwd als het topstuk uit hun collectie. De munten worden momenteel niet tentoongesteld, omdat het museum na de recente inbraak eerst de beveiliging wil optimaliseren.

Een Duitse rechter gaat nu een 28-jarige Nederlandse man veroordelen tot 3 jaar cel omdat hij probeerde de Romeinse goudschat uit Trier te stelen. De beoogde buit is zo'n 600.000 euro waard.

De inbraak in het museum vond plaats in oktober 2019. Samen met een kompaan zou de Nederlander via een steiger door een raam zijn geklommen. Een andere stond in de tussentijd op de uitkijk. Binnen werd een zware deur met een hamer geforceerd. Het lukte de twee hierna niet om gewapend glas kapot te slaan om bij de Romeinse schat te komen. Nadat het alarm afging namen de mannen de benen. De Duitse recherche kwam de Nederlander kort hierna op het spoor, dankzij DNA-materiaal op een sporttas die door de mannen in het museum was achtergelaten.

De man erkende tegenover de rechter zijn betrokkenheid bij de inbraak, maar gaf aan dat hij het museum niet had betreden. Dat zouden de andere twee mannen zijn geweest. Volgens de rechter heeft de advocaat van de man een deal gesloten met de aanklagers over zijn verklaring van medeplichtigheid en zal hij daarom veroordeeld worden tot een relatief lichte straf. Hij weigerde wel de namen van zijn kompanen mee te delen

za 4	EGMP Dendermonde -t'Klokske -Pijndersln 88, Denderm NK Hasselt - C.C. Vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	12-16.30u 13-16.30u 12.30-16u 8.30-12u
zo 5	EGMP Leuven- Bowling Anglo - Pleinstraat 53, Holsbeek EGMP ZW-Vlaand- Kartouchke, Ingelmunsterstr, Izegem Edelweissje - St-Katarina - N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt	9-12.30u 8-12u 8-12u
di 7	AEN Brussel - Bowlmaster - Rue Van Zande 45, 1080 Br	vanaf 18u
wo 8	NK Brabant- Bar L Duc, Korenbrugstr., 's-Hertogenbosch	19.45-22u
vr 10	AEN Verviers-Sacrés-Coeurs, rue dl Moinerie, P-Rechain	18.30-22u
Jean Elsen & ses Fils - Veiling 149 Tervureniaan 65, 1040 Brussel		vr 10 za 11
za 11	AEN Nijvel - Coll. St-Gertrude, Faub. de Mons 1, Nijvel Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Diestse Studiekring + KBGN - Kon. Bib. Albert I, Brussel	14-17u 12.30-16u 8.30-12u 14.30-17u
zo 12	EGMP Herentals-St-Antonius, Kapucijnenstr, Herentals (AFGELAST) C.N. Val de Salm-Salle Q. dl. Gare, R.dl.Station, Vielsalm N.K. St-Truiden - Oud-Atheneum - Zoutstr. 6, St-Truiden Wase Rclub - Puyenbeke St. - Watermolenstr., St-Niklaas	8-12u 9-12u 7.30-12u 9-12u
ma 13	EGMP Brugge - CM. - Kon. Astridlaan 2, St-Michiels-Br.	vanaf 19u
di 14	NK Zeeland- Hof Mondriaan, Vrijlandstr. 28, Middelburg	18.30-21u
za 18	EGMP Antwerpen - Hertenhof - Fr. V Dijkstr 46, Deurne Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	12.30-16u 12.30-16u 8.30-12u
zo 19	EGMP ZW-Vlaand - CC Het Spoor - Eilandstr, Harelbeke AEN La Louvière - Coq Wallon - Place Mansart 7, La-L. AEN Luik - Centre 104 - Rue St-Gilles 104, 4000 Luik Go Collections - Centre Culturel, Rue Haute 1, Gosselies	13-16u 8.30-12u 8.30-12u 8-12u

di 21	N.K. Limburg - Le Theatre Hotel, Vrijthof 50, Maastricht	van 19.30u
za 25	Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	12-16u 8.30-11u
zo 28	EGMP Aalst - SC. Immerzeel - R. Novarumstraat 4, Aalst EGMP Tienen- 'tHoekske - Oude Leuvensestr. 93, Tienen Wase Rclub - Puyenbeke - Watermolenstr 104, St-Niklaas	9-12u 9-12u 9-12u

Voor de laatste wijzigingen, zie
www.egmp-vzw.be

VAN
ECCEL
POEL

VAN ECCELPOEL - food & drinks with a (hi)story

VERSMARKT - WIJN - BIER - STERKE DRANKEN

*Vrije toegang in onze wijnkelder:
Dagelijks meer dan 50 wijnen te proeven!*

munt KOERIER

onafhankelijk maandblad in benelux
voor munten en penningen

Jean ELSÉN & ses Fils s.a.

NUMISMATISTS

vr 10 dec

Veiling 149 - Jean Elsen & ses Fils

za 11 dec

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel

02-7346356

www.elsen.eu

DE MUNTMEESTER

Gezamenlijke Vergadering
Diestse Studiekring voor Numismatiek
i.s.m.

Koninklijk Belgisch Genootschap voor Numismatiek

Koninklijke Bibliotheek Albert I
Keizerslaan 4, 1000 Brussel
Panorama zaal (6e verd.)

lezingen

Luc Engen - Luikse koperen munten, 18e eeuw
Jonathan Ouellet - Franse taal op post-koloniale muntslag

info: patrick.pasmans@hotmail.com

**KONINKLIJK BELGISCH GENOOTSCHAP
VOOR NUMISMATIEK**

**SOCIÉTÉ ROYALE DE NUMISMATIQUE
DE BELGIQUE**

di 28 dec

Oudejaarsbeurs Houten

wo 29 dec

Expo - Meidoornkade 24

www.wbevenementen.eu

9.30-17u

HJR Fine Arts sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28
1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSEN & ses Fils n.v.
VEILING 149 · 10 & 11 DECEMBER 2021

WIJ AANVAARDEN UW VERZAMELMUNTEN,
PENNINGEN EN ERETEKENS VOOR ONZE
VEILING VAN MAART 2022

Tervurenlaan 65
B-1040 Brussel

Tel: +32-2-734.63.56
Fax: +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu